

Projekt z dnia 22 stycznia 2013 r.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 2013 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości procentu składki wnoszonej przez
zakłady ubezpieczeń na rzecz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego oraz
terminów uiszczania tej składki**

Na podstawie art. 117 ust. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 24 listopada 2003 r. w sprawie wysokości procentu składki wnoszonej przez zakłady ubezpieczeń na rzecz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego oraz terminów uiszczania tej składki (Dz. U. Nr 209, poz. 2029, z późn. zm.³⁾) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zakłady ubezpieczeń, o których mowa w art. 117 ust. 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zwanej dalej „ustawą”, wnoszą na rzecz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, zwanego dalej „Funduszem”, 1,3% przypisanej składki brutto w danym roku kalendarzowym z ubezpieczeń, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2 ustawy.”.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 248, poz. 1481).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 26, poz. 225, Nr 96, poz. 959, Nr 141, poz. 1492, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2778, z 2005 r. Nr 167, poz. 1396, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 49, poz. 328, Nr 82, poz. 557, Nr 102, poz. 691 i Nr 133, poz. 922, z 2008 r. Nr 225, poz. 1486, z 2009 r. Nr 91, poz. 739 i Nr 97, poz. 802, z 2010 r. Nr 28, poz. 145 i Nr 43, poz. 246, z 2011 r. Nr 80, poz. 432, Nr 113, poz. 660, Nr 205, poz. 1210 i Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 1448.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 53, poz. 474, z 2007 r. Nr 170, poz. 1196 oraz z 2010 r. Nr 173, poz. 1171.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 marca 2013 r.

MINISTER FINANSÓW

Za zgodność pod
względem prawnym
i redakcyjnym

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Prawnego

Grzegorz Dostatni

Uzasadnienie

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152, z późn. zm.), zakłady ubezpieczeń posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupach obejmujących ubezpieczenia obowiązkowe OC posiadaczy pojazdów mechanicznych i OC rolników, jak również zagraniczne zakłady ubezpieczeń, działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z przepisami prawa polskiego i posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupach obejmujących ww. ubezpieczenia obowiązkowe, są obowiązane wnieść składkę na rzecz Funduszu.

W art. 117 ust. 5 ustawy została zawarta delegacja dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania, na wniosek Funduszu, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego, rozporządzenia w tej sprawie.

Wysokość składki wnoszonej przez zakład ubezpieczeń na rzecz Funduszu określają przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 listopada 2003 r. w sprawie wysokości procentu składki wnoszonej przez zakłady ubezpieczeń na rzecz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego oraz terminów uiszczania tej składki (Dz. U. Nr 209, poz. 2029, z późn. zm.). Na podstawie tego rozporządzenia zakłady ubezpieczeń wnoszą na rzecz UFG 1,0% przypisanej składki brutto w danym roku kalendarzowym z ww. ubezpieczeń obowiązkowych. Przedmiotowa składka jest uiszczana przez zakłady ubezpieczeń i zagraniczne zakłady ubezpieczeń w terminie 30 dni od upływu kwartału kalendarzowego, w którym został dokonany przypis składki.

W dniu 6 grudnia 2012 r. Zgromadzenie Członków Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego (tj. organ skupiający przedstawicieli zakładów ubezpieczeń, wykonujących na terenie RP działalność ubezpieczeniową w zakresie obowiązkowych ubezpieczeń OC komunikacyjnych i obowiązkowych ubezpieczeń OC rolników) podjęło uchwałę o zaproponowaniu Ministrowi Finansów podwyższenia od 1 stycznia br. procentu składki jaką zakłady ubezpieczeń – Członkowie Funduszu – wnoszą na rzecz UFG, z 1,0% do 1,3% składki przypisanej brutto z ww. obowiązkowych ubezpieczeń OC.

Mając na uwadze powyższą uchwałę, UFG zwrócił się do Ministra Finansów z wnioskiem w przedmiotowej sprawie.

UFG dokonując analizy finansów Funduszu zwrócił uwagę, iż w ostatnich 3 latach na rosnące koszty Funduszu mają w szczególności wpływ następujące czynniki:

- rosnąca liczba szkód spowodowanych przez nieubezpieczonych i niezidentyfikowanych posiadaczy pojazdów mechanicznych, w tym w szczególności liczba szkód osobowych. Liczba zlikwidowanych szkód ogółem wzrosła z ok. 4,6 tys. w 2008 roku do prawie 6,4 tys. w 2011, tj. o 37% i ta tendencja utrzymuje się;
- rosnąca wartość wypłacanych odszkodowań i świadczeń z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych, dla których określona została odpowiedzialność Funduszu. Szczególne znaczenie w rosnącej dynamice wypłat mają zmiany wprowadzone w art. 446 § 4 k.c. stanowiące o możliwości wypłaty zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę za śmierć osoby najbliższej oraz zasądzone na tej podstawie przez sądy wysokie kwoty świadczeń i zadośćuczynień dla osób „bliskich”;
- rozpoczęty w 2009 roku i nadal kontynuowany proces kapitalizacji rent z działalności podstawowej i z upadłości, który z jednej strony skutkuje zmniejszeniem liczby

obsługiwanych rent, z drugiej zaś powoduje wzrost wartości jednorazowych wypłat w wyniku zawartych ugód pozasądowych oraz sądowych,

- systematycznie rosnące, wraz z rozwojem baz danych, koszty rozwoju informatyki w UFG, w tym w szczególności rozwoju Ośrodka Informacji. Koszty te są związane z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa baz danych, przygotowaniem efektywnych narzędzi do wykrywania nieubezpieczonych posiadaczy pojazdów mechanicznych, a także z przygotowaniem i wdrożeniem szerokiego wachlarza nowoczesnych usług, które zakłady ubezpieczeń włączają do swoich systemów produkcyjnych (w zakresie oceny ryzyka w procesach zawierania umów, taryfikacji i likwidacji szkód).

Na zmniejszenie poziomu funduszu statutowego UFG ma także wpływ wprowadzenie, z dniem 1 stycznia 2013 r., nowych regulacji w zakresie rachunkowości Funduszu, wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz sprawozdań z działalności Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego (Dz. U. poz. 1442). Rozporządzenie to wprowadza m.in. ewidencję przychodów i kosztów działalności Funduszu zgodnie z tzw. zasadą memoriału. Do bilansu Funduszu zostanie wprowadzona po stronie aktywów szacowana wartość dochodzonych regresów, roszczeń z tytułu opłat (łącznie po uwzględnieniu odpisów aktualizujących ok. 31 mln zł). Po stronie pasywów natomiast będzie uwzględniana, oszacowana - po raz pierwszy w historii Funduszu - łączna wartość wszystkich zobowiązań z tytułu szkód zgłoszonych rentowych, szkód zaistniałych a niezgłoszonych, szkód zgłoszonych a niewypłaconych oraz wypłaconych w niepełnej wysokości (ok. 263 mln zł). W projekcji wartości zobowiązań z tytułu szkód na lata 2013-2016 uwzględnione zostały koszty wzrostu wartości szkód skorygowane zmianą stanu rezerw, pomniejszone o planowane zwroty odszkodowań od zakładów ubezpieczeń z uwzględnieniem sukcesywnej kapitalizacji rent (corocznie ok. 5% wolumenu rent). W wyniku wprowadzonych zapisów księgowych wygenerowany został ujemny wynik finansowy o wartości straty ponad 228 mln zł, ostatecznie ujęty w pasywach bilansu jako nierozliczony wynik finansowy z lat ubiegłych. Ta wartość straty będzie miała w perspektywie najbliższych 4 lat wymierny wpływ na wartość funduszy własnych, aż do czasu odbudowy funduszu statutowego do poziomu umożliwiającego pełne pokrycie tych strat.

Przewidywany poziom składki i poziom aktywów finansowych Funduszu w okresie 2013-2016 (z uwzględnieniem wspomnianych nakładów na dalszy rozwój Ośrodka Informacji UFG) wskazuje, że utrzymanie aktualnej wysokości odpisu składki na UFG w wysokości 1% w okresie 2013-2016 (przy dynamice rynku 103-104 %) spowodowałoby znaczące pogarszanie się wyników finansowych, pogłębianie się ujemnej wartości funduszy własnych (bez środków funduszu pomocowego) z poziomu minus 122,7 mln zł w roku 2012 do poziomu minus 130 mln zł w roku 2016 oraz spadek wartości płynnych aktywów finansowych do poziomu ok. 33 mln zł.

W związku z powyższym, proponowane podwyższenie składki - we wnioskowanej wysokości - powinno zapewnić bezpieczeństwo i stabilizację działalności Funduszu oraz zagwarantować płynność finansową, na którą wskazuje wytyczna zawarta w delegacji ustawowej z art. 117 ust. 5 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych /.../, na podstawie której jest wydawane zmieniane rozporządzenie.

Termin wejścia w życie projektu rozporządzenia został wyznaczony na dzień 31 marca br. Wynika to z faktu, iż na podstawie obecnie obowiązujących regulacji zawartych w ww. rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie wysokości procentu składki wnoszonej przez zakłady ubezpieczeń na rzecz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego oraz terminów

uiszczania tej składki, przedmiotowa składka jest uiszczana przez zakłady ubezpieczeń i zagraniczne zakłady ubezpieczeń w terminie 30 dni od upływu kwartału kalendarzowego, w którym został dokonany przypis składki. W związku z powyższym (począwszy od dnia 1 kwietnia br.), zakłady ubezpieczeń będą dokonywały wpłat za I kwartał br. w oparciu o wielkość procentową wyznaczoną na poziomie 1,3% składki przypisanej brutto z ubezpieczeń obowiązkowych.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego - Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

W związku z art. 50 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.), projektodawca nie przewiduje, aby wydanie rozporządzenia miało wpływ na sektor finansów publicznych, w szczególności nie wystąpi skutek w postaci zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny:

Projektowany akt normatywny będzie oddziaływał w głównej mierze na Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny oraz na Członków tego Funduszu, tj. na zakłady ubezpieczeń posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupach obejmujących ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego. Ponadto przedmiotowe zmiany będą oddziaływały także na zagraniczne zakłady ubezpieczeń, podejmujące działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z przepisami prawa polskiego i posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupach obejmujących ww. ubezpieczenia obowiązkowe.

Według stanu na dzień 30 września 2012 r. Członkami UFG było 28 zakładów ubezpieczeń prowadzących działalność ubezpieczeniową w dziale II, określonym w załączniku do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, w tym 4 towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, 4 oddziały zagranicznych zakładów oraz 3 zakłady wykonujące działalność w ramach swobody świadczenia usług.

2. Konsultacje

W ramach uzgodnień międzyresortowych projekt rozporządzenia uzyska opinię organu właściwego w sprawach nadzoru nad rynkiem finansowym tj. Komisji Nadzoru Finansowego.

Konsultacje społeczne w sprawie projektu zostaną przeprowadzone z Polską Izbą Ubezpieczeń będącą organizacją ubezpieczeniowego samorządu gospodarczego, reprezentującą zakłady ubezpieczeń oraz innymi podmiotami rynku ubezpieczeniowego.

3. Wpływ aktu normatywnego na:

- sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych (w tym w budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego).

- rynek pracy:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zmian na rynku pracy.

- konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie gospodarki.

- sytuację i rozwój regionalny:

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

4. Wskazanie źródeł finansowania.

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą obciążeń budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Natomiast wydatki związane z podwyższeniem składki na realizację zadań statutowych Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego poniosą ww. Członkowie tego Funduszu.

Opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej.

Proponowane regulacje nie zawierają rozwiązań sprzecznych z prawem Unii Europejskiej.